

FaOS

beretning 2019

SOCIOLOGISK INSTITUT
KØBENHAVNS UNIVERSITET

FORORD

Velkommen til FAOS' årsberetning for 2019. Årsberetningen kommer i år med nyt layout, hvilket markerer, at vi ved indgangen til 2019 tog hul på en ny femårig programperiode. Vores forskningsprogram er bygget op omkring nogle få kerneområder, der fokuserer på organisations- og aftalesystemet på det danske arbejdsmarked samt særligt udvalgte indsatsområder. Der er kontinuitet i forhold til den foregående programperiode, samtidig med at vi tager fat på nye spørgsmål og emner. Det er dog spørgsmål og emner, der har en klar tilknytning til og relevans for de eksisterende kerneområder. Læs mere om forskningsprogrammet og publikationer knyttet hertil i beretningens første artikel.

For FAOS har 2019 bl.a. været præget af forskning i overenskomstfornyelser. Dels har det handlet om at evaluere og analysere OK18, dels at analysere udgangspunktet for OK20-forhandlingerne. I forhold til indsatsområder er det gennem 2019 blevet tydeligt, at vi især lykkedes med at opnå yderligere finansiering til projekter om digitalisering og platformsarbejde. Mest markant var det her, at Anna Ilsøe og Trine P. Larsen, sammen med to kolleger fra hhv. Sociologisk Institut og Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, fik seks millioner kroner fra Velux Fonden til at kortlægge muligheder og udfordringer ved digitalt platformsarbejde. En sådan bevilling er utrolig vigtig for FAOS, idet den både sikrer volumen i forskningen på et indsatsområde og konkret giver mulighed for at ansætte 2 ph.d.-studerende.

Selvom det ikke vedrører arbejdsåret 2019, må det nævnes, at FAOS selvfølgelig også er blevet påvirket af Covid-19 krisen. Det har betydet nye og anderledes arbejdsvilkår, hvilket bl.a. har medført forsinkelse i udsendelsen af denne årsberetning. Samtidig fører krisen også til forandringer og omprioriteringer i FAOS' forskning. Kerneområderne er stadig omdrejningspunktet, men Covid-19 krisens konsekvenser for arbejdsmarkedet betyder, at denne krise bliver del af forskningen. Pandemien rejser nye spørgsmål, og her er det lykkedes FAOS' forskere at opnå bevillinger fra de lypuljer, krisen har udløst. Dette vender vi tilbage til i næste års beretning.

Rygraden i FAOS' finansiering er programbevillingen, som består af bidrag fra Industriens Uddannelses- og Samarbejdsfond, Dansk Arbejdsgiverforening, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Kommunernes Landsforening, Danske Regioner, de faglige organisationer i Forhandlingsfællesskabet, Dansk Erhverv, HK/Privat, HK Handel, Bygge- og Anlægsbranchens Uddannelsesfond og Beskæftigelsesministeriet. I tillæg hertil besluttede Akademikerne også at bidrage til FAOS' programbevilling fra januar 2020. Hermed træder Akademikerne også ind i FAOS' referencegruppe. Vi er naturligvis meget glade for denne nye bevilling, som understreger den meget brede opbakning til FAOS' forskning fra de dominerende organisationer på det danske arbejdsmarked. Det opmuntrer og motiverer os, så tak til alle for støtten. Endelig tak til Københavns Universitet og Sociologisk Institut, der danner rammen om vores forskningscenter.

Vi ser frem til et forsat godt samarbejde med alle nævnte parter.

Go' læselyst!

København, maj 2020

Søren Kaj Andersen
centerleder, lektor, ph.d.

Mikkel Mailand
forskningsleder, lektor, ph.d.

Forord	1
Indholdsfortegnelse	3
Nyt forskningsprogram med kontinuitet og fornyelse	4
Seminarer	6
Nye forskningsbevillinger	8
FAOS i medierne	10
Mest læste	13
Økonomi	14
Ansatte hos FAOS	15
FAOS publikationer 2019	16

Nyt forskningsprogram med kontinuitet og fornyelse – udvalgte publikationer fra 2019

'Den danske model: Erosion eller ny stabilitet' er titlen på FAOS' forskningsprogram 2019-23. Forskningsprogrammet tager udgangspunkt i, at den danske model på den ene side udviser en vis stabilitet – der har ikke været storkonflikt i mere end tyve år – og på den anden side bliver presset både indefra og udefra, fx af diskussioner om model-justeringer og nye typer arbejdskraft i form af arbejdsmigranter og digitale platformsarbejdere.

I den femårige programperiode skal der gennemføres forskning inden for de klassiske FAOS-temaer om aftalesystemer, arbejdsmarkedsorganisationer, forhandling og samarbejde på virksomheder samt europæisk arbejdsmarkedsregulering. Disse er FAOS' kerneområder.

Inden for kerneområderne har FAOS' forskere i 2019 bl.a. publiceret rapporten '*Overenskomstfornyelsen 2018 - musketered, magtbalancer og modelforandringer*', der beskriver den ekstraordinære proces og resultaterne ved OK18, som forklares med musketeredens betydning og fagbevægelsens succesfulde mobilisering samt en parlamentarisk situation med en borgerlig regering og et forestående folketingsvalg, hvor et lovindgreb ikke virkede ligetil. Desuden publiceredes fire rapporter, der undersøger rammebetingelser for industriens organisationer rundt omkring i Europa. Blandt mange konklusioner kan fra rapporten '*De finansielle rammer for arbejdsmarkedets parters virke*' nævnes, at ikke bare arbejdsgiverforeninger, men også flere og flere europæiske fagforeninger, i dag tilbyder differentierede medlemsskaber. På sigt kan det udhule fundamentet under de europæiske aftalemodeller, hvis flere og flere fravælger de traditionelle medlemskaber, idet den faldende tilslutning kan sætte spørgsmålstegn ved fagforeningernes repræsentativitet og legitimitet. Endelig skal rapporten '*Forligsmuligheder og knaster i gode tider - Analyse af optakten til OK20*' fremhæves. Her diskuteres, hvordan de forbedrede konjunkturer muligvis ville præge overenskomstforhandlingerne i den private sektor. Fritvalgsordninger, videre- og efteruddannelse, arbejdsmiljø og social dumping påpeges som centrale emner for forhandlingerne. Det forudsås endvidere, at der på lønmodtagersiden, som ved OK17, ville blive mobiliseret en nej-kampagne.

Indsatsområder

Ud over kerneområderne indeholder forskningsprogrammet, som noget nyt, tre indsatsområder om henholdsvis fremtidens arbejdsmarked, udenlandsk arbejdskraft og værdikæder. De to første er områder, som FAOS i en årrække har forsket i. Der gennemføres forskning inden for indsatsområderne, i det omfang det lykkes at skaffe supplerende midler hertil. Og det er i høj grad lykkedes.

Blandt publikationerne inden for indsatsområderne i 2019 er bl.a. '*Posted Work in the European Union - The Political Economy of Free Movement*'. Bogen, der har bidrag fra en lang række førende europæiske forskere, analyserer, hvordan EU-regulering af udstationeret arbejdskraft påvirker de enkelte medlemslandes arbejdsmarkedsystemer. En anden publikation er FAOS-rapporten '*Expats and the firms*

they work in', der viser at antallet af expats i Danmark – defineret som udenlandsk arbejdskraft i ledelse eller i jobs, der forudsætter viden på højeste eller på mellemniveau inden for deres område – er stigende. Det er særligt store virksomheder med flere end 250 ansatte, der rekrutterer expats, omend antallet af mindre virksomheder, der hyrer expats, også er stigende. Desuden har FAOS' forskere i løbet af året fået publiceret en række af artikler om forskellige aspekter af atypiske beskæftigelse og udenlandsk arbejdskraft i internationalt anerkendte tidsskrifter. Blandt dem er *'Active Enactment and Virtuous Circles of Employment Relations: How Danish Unions Organised the Transnationalised Copenhagen Metro Construction Project'*. Artiklen viser, hvordan danske fagforeninger - på trods af aktiv modstand fra udenlandske entreprenører og underleverandører - har haft succes med at organisere transnationale arbejdstagere under danske overenskomster på den københavnske Metro City Ring, så de arbejder under overenskomstmæssige vilkår. Artiklen *'Nonstandard Employment in the Nordics – Toward Precarious Work'* kortlægger atypisk arbejde i de nordiske lande. Artiklen viser, at deltidsarbejde, tidsbegrænsede kontrakter og solo-selvstændige ikke er nye fænomener i Norden, men at digitalt platformsarbejde er blomstret op de senere år. Det samlede omfang af disse atypiske beskæftigelsestyper har samlet set været nogenlunde stabilt siden 1990'erne, men der er stor variation mellem de enkelte typer, lande og sektorer. Artiklen peger også på, at de atypisk beskæftigede ofte oplever en højere job- og indkomstusikkerhed.

De beskrevne publikationer er blot eksempler. Af øvrige publikationer kan nævnes en række korte formidlende artikler i form af analyser i dagblade, fagblade, FAOS Information og FAOS Briefs. En fuldstændig liste over FAOS publikationer i 2019 findes bagerst i årsberetningen. Resumeer og hele rapporter kan downloades på FAOS' hjemmeside, hvor FAOS' forskningsprogram også findes.

FAOS Seminarer

FAOS afholdt i 2019 en række seminarer, hvor organisationsfolk, journalister og øvrige interesserede deltog og bidrog med spørgsmål og debat. Derudover optræder FAOS' forskere også ofte som oplægsholdere og paneldeltagere til eksterne seminarer og konferencer på arbejdsmarkedsområdet. Vi bringer her et udpluk fra året, der gik.

VÆRDIKÆDER I SVINEBRANCHEN – DANSK ARBEJDSKRAFT UNDER PRES?

I februar afholdt FAOS et seminar om værdikæder i den danske og europæiske svinebranche. Hård konkurrence og krav om øget effektivitet ændrer fra år til år arbejdsvilkårene og flytter jobs over landegrænser. På seminaret præsenterede lektor Steen E. Navrbjerg de første resultater af et nyt forskningsprojekt – Meat-up Ffire – om arbejdsvilkår og arbejdsmarkedsrelationer i den europæiske svinebranche. Han kunne bl.a. fortælle, at Danmark har været i stand til at sikre rimelige arbejdsvilkår og lønninger for ansatte i svineindustrien, men prisen har været et markant tab af jobs på danske slagterier. I dag bliver en stor andel af danske svin slagtet på tyske slagterier, hvor mange af de ansatte ofte arbejder under ringe arbejdsforhold med lave lønninger.

OVERENSKOMSTFORNYELSEN 2018 OG FREMTIDEN FOR DET OFFENTLIGE AFTALESYSTEM

I februar afholdt FAOS seminar om OK18 forhandlingernes forløb og resultater på Københavns Universitet. Her præsenterede Mikkel Mailand og Nana Wesley Hansen en ny FAOS Rapport om OK18, og efterfølgende var der paneldebat med deltagelse af tophandlere fra både arbejdsgiver- og lønmodtagersiden. Debatten fokuserede på det komplicerede forløb og på fremtiden for den danske aftalemodel. Seminaret blev lidt af et tilløbsstykke med flere end 160 deltagere.

DIALOG OM DIGITALE PLATFORME

Nye digitale arbejdsplatforme gør det let for danskere at supplere deres indtægter ved at udføre opgaver online. Digitaliseringen skaber nye muligheder, men medfører også udfordringer. Hvilke veje er der til bæredygtige løsninger, som både sikrer ordentlige løn- og arbejdsvilkår og fair konkurrence? Og hvilken rolle spiller dialogen mellem arbejdsmarkedets parter i den proces? I februar afholdt FAOS, i samarbejde med Dansk Sociologiforening, et seminar, hvor Anna Ilsøe fortalte om nogle af resultaterne i et EU-forskningsprojekt om platformøkonomien i Danmark og seks andre EU-lande. Efterfølgende var der paneldebat med deltagere fra platformsvirksomheder og en fagforening.

FAOS PÅ FOLKEMØDET 2019

FAOS var igen i 2019 repræsenteret på Folkemødet på Bornholm. Her deltog lektor Anna Ilsøe i to debatmøder om fremtidens arbejdsmarked – 'Passer flexicurity-modellen på morgendagens arbejdsmarked?' arrangeret af Finanssektorens Arbejdsgiverforening og 'Platformøkonomi og den danske model' arrangeret af Hilfr og King Street PR.

DEN DANSKE MODEL – EROSION ELLER STABILITET?

FAOS afholdt i august 2019 et nyt og opdateret sommerkursus om Den Danske Model. Kurset var målrettet repræsentanter og medarbejdere fra arbejdsgiverorganisationer, offentlige institutioner og fagforeninger. Gennem oplæg fra forskere, eksterne eksperter og praktikere fik deltagerne bud på, hvilke udfordringer det danske arbejdsmarkedssystem står overfor nu og i de kommende år.

PRESSESEMINAR OM OK20

I december afholdt FAOS presseseminar om de forestående overenskomstforhandlinger i den private sektor. Her blev journalister og kommunikationsfolk klædt på til at dække OK20 af centerleder Søren Kaj Andersen og lektor Nana Wesley Hansen, som præsenterede et optaktsnotat med de vigtigste temaer og mulige knaster i forhandlingerne. Derudover blev FAOS' OK20-temaside præsenteret, hvor journalister under forhandlingerne kunne finde daglige resuméer, fakta og analyser.

Bevillinger til ny forskning

I 2019 fik FAOS bevillinger til fire nye forskningsprojekter. De fire projekter er med til at styrke FAOS' forskning og sætter fokus på nye udfordringer inden for arbejdsmarkedsforskning.

1 Seks millioner til kortlægning af digitalt platformsarbejde

Hvad betyder digitale arbejdsplatforme for arbejdsmarkedet? Oplever den enkelte freelancer platformsarbejdet som en trædesten ind på arbejdsmarkedet – eller en blindgyde – og udvikles der forskellige karriereforløb på forskellige typer af platforme? Nyt ambitiøst forskningsprojekt skal kortlægge, hvordan og i hvilket omfang digitale arbejdsplatforme bidrager til beskæftigelse og karriereveje på det danske arbejdsmarked. Anna Ilsøe og Trine P. Larsen fra FAOS leder projektet og er blevet tildelt en kernegruppebevilling på seks millioner fra VELUX FONDEN.

”Målet er at undersøge samspejlet mellem platformsarbejde og karriereforløb over tid – og kortlægge mulige karriereveje set fra den enkelte platformsarbejders og fra den enkelte platforms perspektiv. Hvad er de gode og de onde cirkler? På baggrund heraf vil vi udforme nye begreber om segmentering og integration i hybride arbejdsmarkeder, hvor man kombinerer flere forskellige former for beskæftigelse,” siger lektor Anna Ilsøe.

Projekttitel: Den digitale økonomi på arbejde – integration og segmentering i hybride arbejdsmarkeder

Bevilling til FAOS: 5,7 millioner kroner

Projektansvarlige: Anna Ilsøe og Trine P. Larsen

Projektperiode: August 2020 – december 2023

2 Kortlægning af mindstelønsområdet i Danmark

Nyt forskningsprojekt finansieret af Beskæftigelsesministeriet skal afdække overenskomstdækningen og omfanget af lavtlønsområder på det danske arbejdsmarked. Projektet skal nærmere bestemt svare på 1) hvor stor en andel af lønmodtagerne, der arbejder i overenskomstdækkede virksomheder, 2) hvor stor en andel af lønmodtagerne, som er lavtlønnede og 3) hvilke typer lønmodtagere, der modtager de laveste timelønninger. For at besvare disse spørgsmål trækker projektet på forskellige former for registerdata.

Projekttitel: Kortlægning af mindstelønsområdet i Danmark

Bevilling til FAOS: 500.000 kroner

Projektansvarlige: Jens Arnholtz og Søren Kaj Andersen

Projektperiode: Januar 2020 – juli 2020

3 Fjernarbejde i Norden

Et nyt projekt sætter fokus på fjernarbejde – IT baseret tele/hjemmearbejde – i de nordiske lande. Projektet skal afdække rammerne for fjernarbejde på det nordiske arbejdsmarked samt betydningen af fjernarbejde for den enkelte medarbejders trivsel og arbejdsmiljø. Resultaterne skal skabe læring på tværs af de nordiske lande og styrke arbejdsmiljøet for personer i fjernarbejde. Et specifikt mål i projektet er at identificere, hvilke faktorer i reguleringen af arbejdsmiljøet, der påvirker måden fjernarbejde håndteres på. Projektet udføres i samarbejde med Oxford Research og er finansieret af Nordisk Ministerråd.

Projekttitel: Fjernarbejde i Norden
 Bevilling til FAOS: 110.000 kroner
 Projektansvarlige: Carsten Jørgensen
 Projektperiode: December 2019 – December 2020

4 Platformsarbejde i Danmark

Nyt forskningsprojekt skal belyse den generelle udvikling i platformsarbejdet i Danmark samt muligheder og udfordringer i forhold til den danske arbejdsmarkedsmodel. Projektet udføres i et tværvideenskabeligt samarbejde mellem forskningscenteret WELMA og FAOS. Projektet følger udviklingen i platformsarbejdet fra såvel et juridisk som et sociologisk perspektiv i en 4-årig periode fra 2020-2023. Resultaterne formidles i korte halvårlige rapporter samt en årlig workshop. Projektet er finansieret af Beskæftigelsesministeriet.

Projekttitel: Platformsarbejde i Danmark
 Bevilling til FAOS: 1 million kroner
 Projektansvarlige: Søren Kaj Andersen og Anna Ilsø
 Projektperiode: Januar 2020 – December 2023

Information

Jobmarked. Nye platforme gør det muligt at arbejde, når man selv har tid og lyst. Mens nogle øjner en mere fleksibel og effektiv økonomi, frygter andre stressede omverden, ringere arbejdsvilkår og større magt til private virksomheder. Hvad mener daglærerne selv?

De atypisk beskæftigede

Chabib, Jishi, Lohan, Momen, Nourkhan, Tivik, Yoovali, Mergely. Der er ikke nogen på Information, når det gælder navnene på de mange digitale arbejdsplatforme, som sæt bryet i sig. Det samme kan siges om virksomhedernes interne forretningsmodeller, der har rejst en polariseret debat om den danske arbejdsmarked.

De virtuelle platforme, der gør det muligt at sælge sin arbejdskraft på timer- eller opgavebasis, har vokset markant og spår en omsætning på 450 millioner kroner, og i Danmark holder sig sæsonen som VVO og Mapp. Mapp er et af de mest efterspurgte og mest populære tjenester. En del af virksomhederne, der har rejst en polariseret debat om den danske arbejdsmarked.

Spørgsmålet om lærernes arbejdsforhold

Lærerkommissionens anbefalinger til en ny arbejdstidsaftale for lærerne med enkle løsninger. Danmarks Lærerforening mener, at samarbejdet med de enkelte lærere er vigtigt og lægger op til at gå til forårets forhandlinger om en ny aftale uden krav.

En stortilet EU-plan fra Alternativet høster kritik fra både fagbevægelsen og arbejdsgiverne: »Det bryder fuldstændig med den danske model«

Skalmalt 15 timers arbejdsuge og mindst 35 dages årlig ferie. Det er essensen i et forslag til nye standarder for arbejdstiden i som Alternativet går til valg til Europa-Parlamentet på. »En rigtig dårlig idé«, lyder det sammensatte fra Fagbevægelsen og Dansk Arbejdsgiverforening.

A: arbejdsmarked

vælg område | IP ADGANG - LOG IND PÅ MIT ALTINGSET | OM PORTALEN | ARTIKLER | DEBAT

Forskere: Aftaleautonomi er hjørnesten i den danske model

DEBAT | 15. maj 2019 kl. 2:00 |

...for stor diskussion om den danske model under og efter forhandlingerne i 2018. Men nu bakker både

A: arbejdsmarked

vælg område | IP ADGANG - LOG IND PÅ MIT ALTINGSET | OM PORTALEN | ARTIKLER | DEBAT | KARRIERE | MERE

Kroner, knaster og kompromiser: Nu starter forhandlinger for 600.000

Søren Elkrog Friis | 6. december 2019 kl. 5:45 |

At social dumping kan en bil på Nørrebro, (Foto: ...)

DK20: Manda overenskomster forer den arbejdsmarked

DK20: Manda overenskomster forer den arbejdsmarked

BØRSEN.

Kronik: Social dumping presser 3F i spillet om nye overenskomster for håndværkere

Dette indlæg er alene udtryk for skribentens egen holdning. Alle indlæg hos Altinget skal overholde de presseetiske regler.

Debatindlæg kan sendes til debat@altinget.dk

KARRIERE
FOA
FOA Dverenskomst søger 2 konsulenter
Frist: 29/09-2020

DKR
Forebyggelseschef til Det Kriminalpræventive Råd
Frist: 29/09-2020

Virksomheder, der byggede Cityringen, glemte at betale 51 millioner i skat

Skat har holdt ekstra godt øje med de firmaer, der har bygget Cityringen.

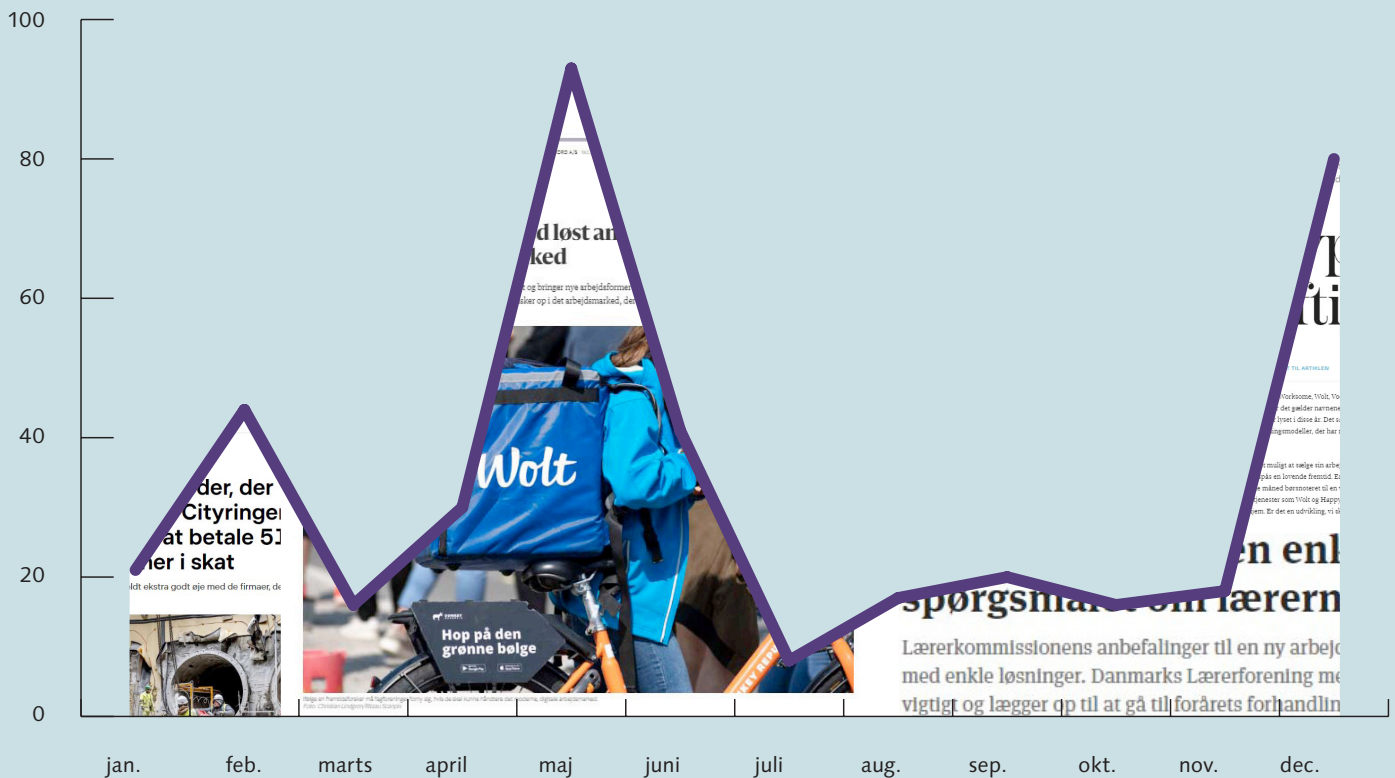
Virksomheder, der byggede Cityringen, glemte at betale 51 millioner i skat

FAOS i medierne

FAOS' forskere optræder ofte i medierne. I 2019 blev det til 404 artikler, TV eller radioindslag, hvor en eller flere af FAOS' forskere blev citeret. FAOS har fokus på at formidle forskningsresultater til en bredere skare, end den vi når via internationale tidsskriftsartikler og videnskabelige formater. Det gør vi blandt andet ved at levere analyser og kroniker til danske dagblade og fagblade. Herudover optræder FAOS' forskere som ekspertkilder i forbindelse med historier om det danske arbejdsmarked og dets aktører – fx treparts- og overenskomstforhandlinger, digitalisering af arbejdsmarkedet og udenlandsk arbejdskraft. Nedenstående graf viser udviklingen i pressehits i 2019.

Pressehits 2019

Antal mediehits

FAOS.DK

FAOS' website bliver dagligt besøgt af både journalister, organisationsfolk, studerende og øvrige interesserede. I 2019 besøgte knap 47.000 hjemmesiden. Trafikken kommer primært fra FAOS' nyhedsmail, Twitter, Facebook og Google søgninger.

Hvad læser de besøgende

Mest læste nyheder i 2019

- 1 Overenskomstfornyelsen 2018
- 2 Den Danske Model – erosion eller stabilitet
- 3 Fremtidens arbejdsmarked i de nordiske lande
- 4 Forsker får 6 millioner til kortlægning af digitalt platformsarbejde
- 5 Aftalemodeller i den europæiske jern- og metalindustri

Mest besøgte faktasider i 2019

- 1 De gule
- 2 DDM
- 3 Arbejdskraftens frie bevægelighed
- 4 Septemberforliget
- 5 Fagforeninger

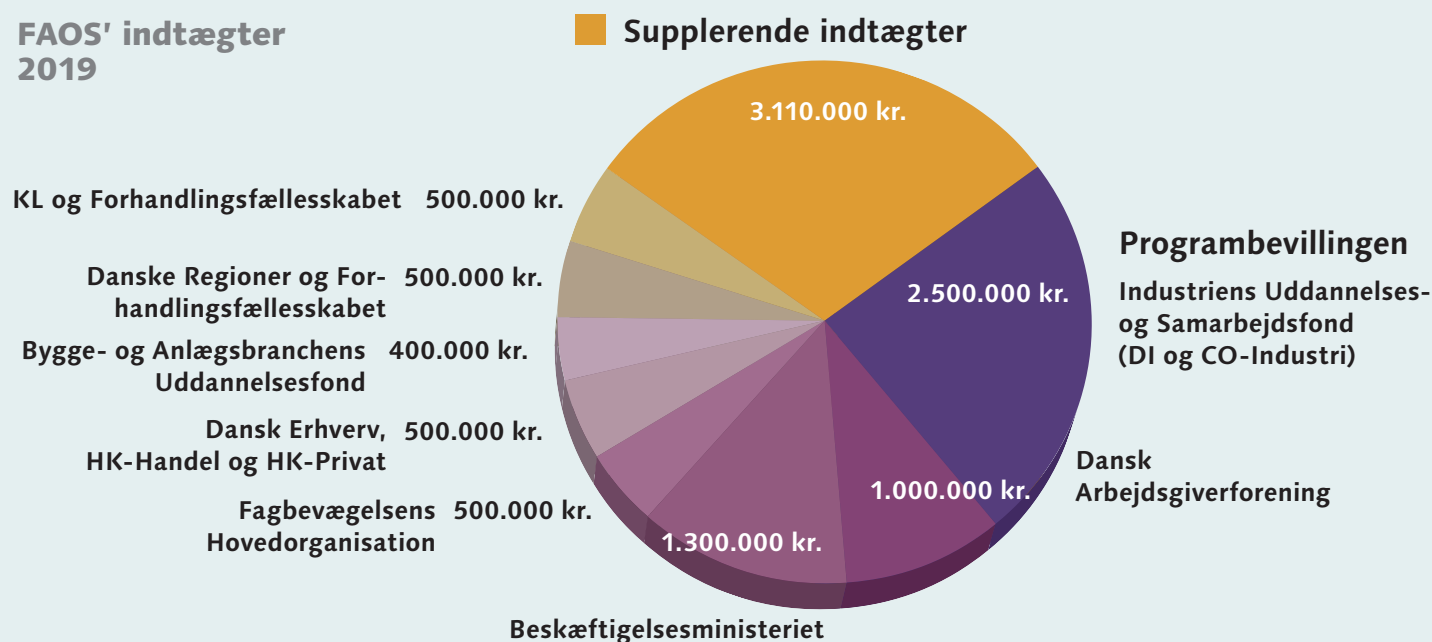
Mest læste rapporter i 2019

- 1 Overenskomstfornyelsen 2018 - musketered, magtbalancer og modelforandringer
- 2 Industrial Relations and Social Dialogue in the Age of Collaborative Economy (IRSDACE)
- 3 Trepert under og efter krisen
- 4 Aftalemodeller i den europæiske jern- og metalindustri
- 5 Digitalisering af arbejdsmarkedet - danskernes erfaring med digital automatisering og digitale platforme

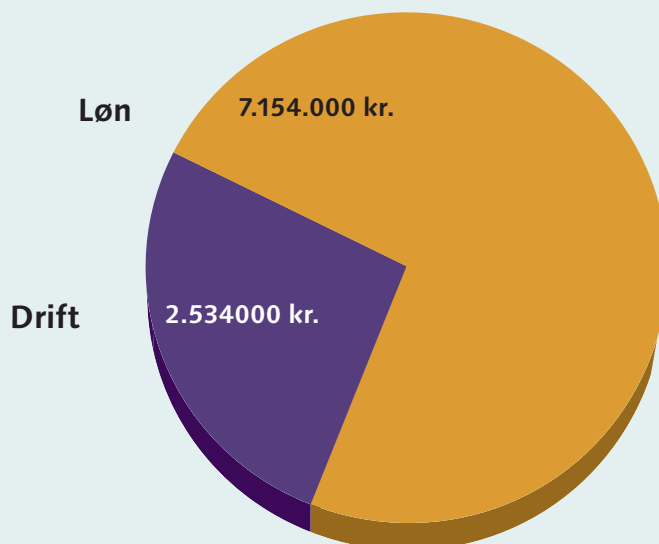
Økonomi

Grundstammen i FAOS' økonomi er programbevillingen, der knytter sig til forskningsprogrammet. Den nuværende grundbevilling dækker årene 2019-23 og udgjorde for 2019's vedkommende 7.200.000 kr., hvilket svarede til 70 procent af de samlede bevillinger. Udover programbevillingen stammer FAOS' indtægter fra en række supplerende bevillinger, der er knyttet til specifikke projekter. De supplerende bevillinger kommer i vid udstrækning fra samme bidragsydere som programbevillingen, men også fra kilder som Det Frie Forskningsråd og Europa Kommissionen.

FAOS' indtægter 2019

FAOS' udgifter 2019

Ansatte hos FAOS

Søren Kaj Andersen, centerleder, lektor, ph.d.
 Mikkel Mailand, forskningsleder, lektor, ph.d.
 Steen E. Navrbjerg, lektor, ph.d.
 Trine P. Larsen, lektor, ph.d.
 Anna Ilsøe, lektor, ph.d.
 Jens Arnholtz, lektor, ph.d.
 Nana Wesley Hansen, lektor, ph.d.
 Christian Lyhne Ibsen, lektor, ph.d. (orlov)
 Carsten Jørgensen, forskningsfuldmægtig, cand.phil.
 Mikkel Krogh, informationskoordinator, cand.scient.soc.
 Emma Steffensen Bach, videnskabelig assistent, cand.scient.soc.
 Frida Lilli Schlanbusch Nørkjær, studentermedhjælper
 Frederik Steen Pedersen, studentermedhjælper
 Sarah Ida Stanley Johansen, studentermedhjælper
 Jesper Due, professor, fil.dr., emeritus
 Jørgen Steen Madsen, professor, fil.dr., emeritus

Publikationer 2019

Rapporter

Nr. 174: Forligsmuligheder og knaster i gode tider - analyse af optakten til OK20

Søren Kaj Andersen & Nana Wesley Hansen

FAOS, Sociologisk Institut, Københavns Universitet, december 2019

Nr. 173: EU's indirekte lønregulering og dens betydning for aftalemodellerne i den europæiske jern- og metalindustri

Trine P. Larsen

FAOS, Sociologisk Institut, Københavns Universitet, oktober 2019

Nr. 172: Trepert under og efter krisen

Mikkel Mailand

FAOS, Sociologisk Institut, Københavns Universitet, september 2019

Nr. 171: Regulering af arbejdstid i den europæiske jern- og metalindustri

Trine P. Larsen

FAOS, Sociologisk Institut, Københavns Universitet, juni 2019

Nr. 170: De finansielle rammer for arbejdsmarkedets parter virke

Trine P. Larsen

FAOS, Sociologisk Institut, Københavns Universitet, juni 2019

Nr. 169: Aftalemodeller i den europæiske jern- og metalindustri

Trine P. Larsen

FAOS, Sociologisk Institut, Københavns Universitet, juni 2019

Nr. 168: Central- og østeuropæiske arbejdsmigranternes integration på det danske arbejdsmarked

Jonas Felbo-Kolding

FAOS, Sociologisk Institut, Københavns Universitet, februar 2019

Nr. 167: Expats and the firms they work in

Mette Foged, Nana Wesley Hansen, FAOS & Natnael S. Nigatu

FAOS, Sociologisk Institut, Københavns Universitet, februar 2019

Nr. 166: Overenskomstfornyelsen 2018 - musketered, magtbalancer og modelforandringer

Nana Wesley Hansen & Mikkel Mailand

FAOS, Sociologisk Institut, Københavns Universitet, januar 2019

Videnskabelige artikler

**European Integration and the Reconfiguration of National Industrial Relations:
Posted Work as a Driver of Institutional Change**

Jens Arnholtz, FAOS & Nathan Lillie

Kapitel i bogen "Posted Work in the European Union: The Political Economy of Free Movement", Routledge, November 2019

**Good intentions meet harsh realities: Social dialogue and precarious work in
industrial cleaning**

Trine P. Larsen, Mikkel Mailand, FAOS & Thorsten Schulten

Artikel i Economic and Industrial Democracy, oktober 2019

The creation and future of the new Danish trade union confederation

Søren Kaj Andersen & Nana Wesley Hansen

Artikel i Transfer: European review of Labour and Research, juli 2019

**Posted work, enforcement capacity and firm variation: Evidence from the Danish
construction sector**

Jens Arnholtz

Artikel i Economic and Industrial Democracy, juni 2019

**Part-time work in Danish private services: a (mis)match between wage flexibility
and living hours**

Trine P. Larsen, Anna Ilsøe & Jonas Felbo-Kolding

Kapitel i bogen "Dualisation of part-time work - The Development of Labour Market Insiders and Outsiders", juni 2019

OK18 - en forklaring af forløbet og en ny forståelse af magtbalancen

Nana Wesley Hansen & Mikkel Mailand

Artikel i Tidsskrift for Arbejdsliv, juni 2019

**Conciliation, mediation and arbitration in collective bargaining in Western Europe:
In search of control***

Christian Lyhne Ibsen

Artikel i European Journal of Industrial Relations, juni 2019

Nonstandard Employment in the Nordics – Toward Precarious Work

Trine P. Larsen, Anna Ilsøe, FAOS, Stine Rasmussen, Juoko Nätti & Anne Helene Garde

Artikel i Nordic Journal of Working Life Studies, maj 2019

Precarious Work in the Nordics: Introduction to The Theme of The Special Issue

Anna Ilsøe, Trine P. Larsen, FAOS & Stine Rasmussen

Introduktion til tema i Nordic Journal of Working Life Studies, maj 2019

Collective wage bargaining and the role of institutional stability: a cross-national comparison of macroeconomic performance*

Bernd Brand & Christian Lyhne Ibsen

Artikel i Cambridge Journal of Economics, april 2019

Active Enactment and Virtuous Circles of Employment Relations: How Danish Unions Organised the Transnationalised Copenhagen Metro Construction Project

Jens Arnholtz, FAOS & Bjarke Refslund

Artikel i Work, Employment and Society, marts 2019

Three dimensions of institutional contention: efficiency, equality and governance in Danish vocational education and training reform*

Martin B Carstensen & Christian Lyhne Ibsen:

Artikel i Socio-Economic Review, marts 2019

The Role Of Cross-Class Alliances And Elites In Coordinated Employment Relations In Denmark*

Christoph Houman Ellersgaard, Christian Lyhne Ibsen & Anton Grau Larsen

Harvard Center for European Studies, Open Forum Series, januar 2019

Competizione o convivenza? Il coinvolgimento degli utenti e dei lavoratori nel sistema scolastico danese

Nana Wesley Hansen

Artikel i La Rivista delle Politiche Sociali, 2019

* Note: Publiceret under Christian Lyhne Ibsens orlov fra FAOS, hvor han var ansat på Michigan State University.

Øvrige artikler

Den danske model sikrer timelønnen i servicebranchen

Trine P. Larsen, Anna Ilsøe & Jonas Felbo-Kolding

Analyse i ugebrevet A4, september 2019

Dansk produktion flytter hjem igen

Mikkel Krogh & Søren Kaj Andersen

FAOS Brief, juni 2019

Forskere: Markant flere små virksomheder henter nu kvalificeret arbejdskraft i udlandet

Nana Wesley Hansen, FAOS, Mette Foged & Natnael Simachew Nigatu

Analyse i Politiken, maj 2019

Forskere: Aftaleautonomi er en hjørnesteen i den danske model

Nana Wesley Hansen & Søren Kaj Andersen

Analyse i Altinget, maj 2019

Værdikæder i svinebranchen – dansk arbejdskraft under pres?*Steen E. Navrbjerg & Jonas Felbo Kolding*

FAOS Brief, marts 2019

Collective agreements for platform workers? Examples from the Nordic countries*Kristin Jesnes, Anna Ilsoe, FAOS & Marianne J. Hotvedt*

Policy Briefs, Nordic Council of Ministers, marts 2019

Uber in the Nordic countries: Challenges and adjustments*Sigurd M.N. Oppegaard, Anna Ilsoe, FAOS, Kristin Jesnes, Bertil Rolandsson & Antti Saloniemi*

Policy Briefs, Nordic Council of Ministers, marts 2019

Atypical labour markets in the Nordics: Troubled waters under the still surface?*Trine Pernille Larsen & Anna Ilsoe*

Policy Briefs, Nordic Council of Ministers, marts 2019

Atypical labour markets in Denmark*Stine Rasmussen, Trine Pernille Larsen, Anna Ilsoe, FAOS & Per Kongshøj Madsen*

Policy Briefs, Nordic Council of Ministers, marts 2019

Forlig. Derfor var OK18 så tæt på at gå galt*Mikkel Mailand & Nana Wesley Hansen*

Analyse i Politiken, februar 2019

Bøger og øvrige rapporter**Posted Work in the European Union: The Political Economy of Free Movement***Jens Arnholtz, FAOS & Nathan Lillie*

Antologi publiceret af Ruthledge, november 2019

FAOS beretning 2019

Copyright 2019 FAOS

Printed in Denmark 2020

ISBN 978-87-93320-24-6

ISSN (tryk) 1904-8815

ISSN (online) 1904-8823

Tekst og redigering: Mikkel Krogh

Layout: Ribergård & Munk

Tryk: Nofoprint a/s, Helsingør

Oplag: 330 eks.

FaOS

Forskningscenter for
Arbejdsmarkeds- og
Organisationsstudier

Sociologisk Institut
Københavns Universitet
Øster Farimagsgade 5
Postboks 2099
1014 København K
Tlf. 35 32 32 99
E-mail faos@sociology.ku.dk
www.faos.dk

SOCIOLOGISK INSTITUT
KØBENHAVNS UNIVERSITET